

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

Institutionis puerilis cum hominis diuina institutione comparatio

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70102)

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Et nubilum horrescens, retrò mox comnect.

Tv effabilem nulli obtines præstantiam,

Téque velut in speculo indicas re in condita,

Via quæ du-
cirad Theo-
gnosiam.

Vt quisque discendi avidior mortalium

Tui per ipsam imagines, quantum licet,

Non altiores mente rationes petat:

Sed traditus puer vt magistello suo,

Ad litterarum primulas currit notas:

Institutionis
puerilis cum
hominis di-
uina institu-
tione com-
paratio.

Hæc interim doctus rudimenta infima,

Sese applicet studio creatorum omnium:

Ac syllabas solerter, vt substantias,

In se inuicem perdiscat annexas probè:

At Solis & Lunæ positiones, quasi

Distincta ritè puncta signet temporum.

Et quando doctrinæ hæc sciet primordia,

Communiores ac tenebit regulas,

Eritque mens affixa particulis in his

Sermonis, oratoriè ac res exprimet:

Legúmque Mundi euadat hinc peritior:

Nec terminos transfiliat antiquitus datos,

Nouisque studeat constitutis legibus:

Tum multa peragens, ac progressus longiùs,

Speculationi altæ viam faciat sibi:

Atque ordinem concipiat animo eius loci,

Hunc maximarum ceu magistrum rerum habens:

Perfectiùs cognoscat inde & pleniùs,

Nil antè cæcam præter vmbra nolle se:

Duntaxat ita, tanquam ex mera ignorantia,

590

600

Sc

Καὶ τὴν ὀμίχλην ἐκπλαγείς ὑποσρέφοι.

Ὡς τὴν ἀνερμηνύτων ὄξοχὴν ἔχων,

Δεικνὺς δὲ σαυτὸν ἐν καλοπύρρῳ τῇ κλίσει,

Ὅπως ἕκαστος ἐκμαθῆν ἠπειγνόμενος,

Τὰς σὰς δι' αὐτῆς, ὡς ἐφικτὸν, ἐμφάσεις,

Μὴ τοὺς ὑπὸ νῦν δι' ἑσέως ζητεῖ λόγους·

Ἀλλ' ὡς νέος τις ἐκδοθεὶς διδασκάλῳ,

Καὶ πρὸς τὰ περὶ ταῦτ' ἡράματα τρέχων,

590 Τέως τυπωθῆν τοὺς κάτω μαθήμασι,

Προσκαρτερήσας τῇ σχολῇ, ὧν κλισμῶν.

Καὶ συλλαβὰς μὲν ἐμφρόνως τὰς οὐσίας,

Τὰς εἰς ἑαυτὰς σιωπηθεύσας ἐκμάθῃ·

Τὰς ἡλίου ἢ καὶ σελήνης ἐκτίσεις,

Ὡς τῶν χρόνων * εὐστύχα σημεῖα, ἕξοση.

Ὅταν δὲ παύσῃ τὴν προπαίδειαν μάθῃ,

Καὶ ταῖς καθολικαῖς ἐκτελεθῆν προσηδίας,

Γήξῃ τε τὴν νῦν εἰς τὰ τῶν λόγων μέρη,

Καὶ ῥητορῶν ἐκφρασῆν τὰ κλισμάτα,

600 Τοῖς κοσμικοῖς ἢ πᾶσιν ἐντύχῃ νόμοις,

Καὶ τὰς παλαιὰς μὴ πῦρατέπων * ὄρους,

εἰς * ἀφ' ἑσέως ἀποληθῆν τὰς νέας·

Καὶ πολλὰ * πρὸς ἑσέως, καὶ πρὸς ἑσέως εἰσβάλοι,

Ταῖς εἰσαγωγαῖς τὴν ἀνω θεωρίας,

Καὶ τὴν ἐκείναις σὺνταξιν εἰς φρένας λάβοι,

Τὴν τῶν μεγίστων πραγμάτων παιδευτείαν.

Τότε πρὸς βαρῶν ἐντελέστερον μάθῃ,

Ὡς ἔδεν ἔγνω πλὴν * σκιάς κεκρυμμένης,

Οὕτω τε λοιπὸν * εἴπερ ὄξ' ἀγνωσίας,

γρ. ἀκλίση.

γρ. παρ-
σέχων.
ἴσ. εἰς τὰς δι
γρ. πρὸς ἑσέως.

γρ. σκιδὸν κε-
κεκρυμμένην.

ἴσ. ὡσαύτ.

610 Se noscat ipsum, mentis & spectet bona,
 Nostræque naturæ immorans mortalium,
 Secum loquatur, cogitétque talia:

PRODUCTUS vnde est, qui ante vitam nil erat?

Quî verò iactus tam pusilli seminis

Est insitus tot artuum compagibus?

Vbinam duorum luminum sedes sita est?

Quonam modo gignuntur hinc venæ, tot &

Connexiones viscerum, atque ambæ manus

Nascuntur: hoc satù, vt pedum fulcra edita?

620 Quî distributa plurima in loca seminis

Natura visque, vltro & citro, varijs modis

Compingit vnicam artuum substantiam?

Quâ rupe fontes elicit tot sanguinis,

Molémque fœtum inserit per corpora,

Costasque fingit, & capillis dat decus,

Talósque constringit, manum in digitos fecat:

Linguam relaxat, quò sonos contorqueat

Orationis, garruli vt plectrum organi:

At vertebris cervicis onus hoc sustinet,

630 Conuersione quò minùs lapsum ferat.

Densas & ori dentium stabilit molas,

Vt nutrientia conterantur tritica?

Quive igneum præcordijs cor conferit,

Intus fauilla nulla quamuis emicet?

Hócque indidit medio, carinam figere

Vt qui volunt, hi transtra lignea astruunt

Hinc inde, quò seruetur incolumis ratis.

De procrea-
 tione homi-
 nis & fabrica
 corporis hu-
 mani.